

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 4 maja 2023 r., (data wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych (...): 8 maja 2023 r.), R. W. działając na podstawie art. 64 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych, złożył wnioszek do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego J. L. nr wpisu (...).

W złożonym wniosku, R. W. zarzucił radcy prawnemu J. L., że jako pełnomocnik spółki (...) Spółka z o.o., przy pomocy manipulacji oraz celowego wprowadzenia w błąd doprowadził skarżącego do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem na kwotę 5 532,69 zł (słownie: pięć tysięcy pięćset trzydzieści dwa złotych 69/100), tj. o czyn z art. 286 Kodeksu karnego.

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2023 r., sygn. akt RD 64/23 Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego radca prawny K. D., na podstawie art. 303 k.p.k., art. 305 k.p.k., art. 325e § 1 k.p.k., w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) postanowiła wszcząć dochodzenie w sprawie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego J. L. nr wpisu (...) polegającego na tym, że:

- radca prawny J. L. celowo wprowadzając zawiadamiającego w błąd, doprowadził Pana R. W. w dniu 30 września 2021 roku do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę 5 532,69 zł, co stanowi postępowanie sprzeczne z prawem oraz z godnością zawodu, noszące znamiona przewinienia dyscyplinarnego, tj. naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Po przeprowadzeniu dochodzenia, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) radca prawny K. D., postanowieniem z dnia 29 listopada 2023 r., sygn. akt RD 64/23, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) umorzyła dochodzenie w sprawie możliwości popełnienia przez radcę prawnego J. L. przewinienia dyscyplinarnego mającego polegać na tym, że celowo wprowadzając zawiadamiającego w błąd, doprowadził Pana R. W. w dniu 30 września 2021 roku do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę 5 532,69 zł.

Jak ustalił Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) radca prawny K. D., zawiadamiający R. W. pozostaje w sporze ze spółką radca (...) Spółka z o.o. z/s (...). Spółka jest reprezentowana m.in. przez radcę prawnego J. L.. Na tle sporu pomiędzy stronami toczyły się postępowania cywilne oraz postępowanie karne z oskarżenia prywatnego R. W..

W postępowaniu karnym R. W. zarzucił D. W. (1), M. B. (1) i (...) A., że w dniu 15 października 2020 r., o godz. 11:52, działając wspólnie i w porozumieniu, za pośrednictwem pełnomocnika - radcy prawnego J. L., pomówili go i zniesławili, co stanowi występki w rozumieniu art. 212 k.k.

W dniu 15 października 2020 r., pełnomocnik Spółki (...) sp. z o.o., radca prawny J. L., w której oskarżeni byli odpowiednio większościovym udziałowcem i prokurentem, prezesem zarządu i członkiem zarządu przesłał do pełnomocnika oskarżyciela prywatnego adwokat K. Z. wiadomość mailową, w której, w przekonaniu R. W., pomówił go o wyrządzenie Spółce (...) sp. z o.o., znacznej szkody, co podlega odpowiedzialności karnej z art. 296 § 3 k.k.

Postanowieniem z dnia 4 października 2022 r., sygn. (...), Sąd Rejonowy (...) (...) (...), na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. umorzył postępowanie z oskarżenia prywatnego R. W. przeciwko oskarżonym: D. W. (1), M. B. (2), M. A. oskarżonych o czyny z art. 212 § 1 kk, art. 212 § 1 kk, art. 212 § 1 kk, z powodu oczywistego braku faktycznych podstaw oskarżenia. Powyższe postanowienie, w wyniku wniesionego przez R. W. zażalenia, postanowieniem z dnia 12 grudnia 2022 r.,

sygn. akt (...) Sąd Okręgowy (...) (...) zmienił zaskarżone postanowienie w pkt I w ten sposób, że w miejsce błędnie powołanego przepisu art.17 § 1 pkt 1 k.p.k., powołał jako prawidłową podstawę prawną rozstrzygnięcia art. 339 § 3 pkt 2 k.p.k., w pozostałym zakresie, zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy. Jednocześnie w pkt III niniejszego postanowienia, Sąd Okręgowy (...), zasądził od oskarżyciela prywatnego R. W., na rzecz oskarżonych D. W., M. B. (2) i M. A., kwoty po 840 złotych, tytułem udziału w postępowaniu odwoławczym ich pełnomocnika.

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2023 r., sygn. (...) Sąd Rejonowy (...) (...), po rozpoznaniu w sprawie z prywatnego aktu oskarżenia R. W. przeciwko D. W. (1), M. B. (2)

i M. A., z wniosku obrońcy oskarżonych adw. P. S.,

w przedmiocie kosztów procesu w zakresie wydatków poniesionych przez oskarżonych, na podstawie art. 626 kpk w zw. z art. 632 kpk i art. 616 § 1 pkt 2 kpk, 618a § 1 i 4 kpk

w zw. z art. 618j kpk, zasądził od oskarżyciela prywatnego R. W. na rzecz każdego z oskarżonych kwoty po 720 zł tytułem zwrotu poniesionych przez nich wydatków związanych

z korzystaniem z pomocy obrońcy z wyboru w osobie adwokata w toku postępowania przed tut. Sądem oraz kwotę 852,69 złotych na rzecz oskarżonego D. W., tytułem zwrotu poniesionych wydatków związanych z jego udziałem w posiedzeniu w dniu

4 października 2022 r., z tytułu podróży z miejsca aktualnego pobytu do siedziby Sądu

i z powrotem. Niniejsze postanowienie zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego (...) (...)

Prywatny akt oskarżenia, zawiadamiający R. W., złożył w reakcji na kierowane do niego wiadomości od radcy prawnego J. L. – pełnomocnika Spółki (...) sp. z o.o. W ocenie R. W., skutkiem wiadomości mailowej, którą otrzymał w dniu 24 września 2021 r., było błędne złożenie przez niego prywatnego aktu oskarżenia do (...) przeciwko członkom zarządu oraz (...) sp. z o.o., czym radca prawny J. L. naraził R. W. na stratę kosztów sądowych za obie instancje w kwocie 5 532, 69 zł oraz w kwocie 300 zł z tytułu opłaty sądowej.

Zdaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych

(...), radcy prawnego K. D., analiza treści zawiadomienia oraz materiału dowodowego nie daje podstaw do uznania, że radca prawny J. L. naruszył przepisy ustawy o radcach prawnych oraz przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W związku z powyższym, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych umorzył dochodzenie

w sprawie możliwości popełnienia przez radcę prawnego J. L. przewinienia dyscyplinarnego, mającego polegać na tym, że celowo wprowadzając zawiadamiającego

w błąd, doprowadził Pana R. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę 5 532, 69 zł.

R. W. nie zgodził się z rozstrzygnięciem niniejszego postanowienia i za pośrednictwem Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) w dniu 15 stycznia 2024 r., wniósł odwołanie z dnia 10 stycznia 2024 r., do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...).

W odwołaniu R. W. podtrzymał dotychczasowe stanowisko odnośnie zarzucanego radcy prawnemu J. L. czynu, jednocześnie odwołujący wniósł

o uchylenie zaskarżonego postanowienia, ponowne gruntowne przeanalizowanie materiału przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny oraz wezwanie radcę prawnego J. L. do złożenia wyjaśnień/zeznań, optymalnie, w obecności skarżącego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Stosownie do postanowień art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej

za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swoich obowiązków zawodowych.

W myśl art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny, mając na uwadze treść roty ślubowania określonej ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, z zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami.

Standardy czynności zawodowych, skonstruowane na podstawie wyżej przytoczonego przepisu, powinny mieścić się w granicach świadczenia pomocy prawnej. Pomoc ta, jak stanowi art. 2 ustawy o radcach prawnych, ma na celu ochronę prawną interesów podmiotów, na których rzecz jest wykonywana. Zasadniczym celem czynności zawodowych radców prawnych jest więc ochrona interesów reprezentowanych podmiotów. Jednocześnie należy podkreślić, że odpowiedzialność dyscyplinarna radcy prawnego zachodzi wówczas, gdy zachowania lub zaniechania radcy prawnego są bezprawne, czyli niezgodne z wzorcem prawidłowego zachowania się w określonej sytuacji oraz są zawinione.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, takiego zarzutu nie można postawić radcy prawnemu J. L.. Radca prawny J. L. jest pełnomocnikiem Spółki (...) sp. z o.o., i zgodnie z przepisami ustawy o radcach prawnych oraz przepisami Kodeksu Etyki Radcy Prawnego jest zobowiązany do świadczenia pomocy prawnej swojemu mocodawcy. Nie jest obowiązkiem radcy prawnego udzielanie pomocy prawnej stronie przeciwnej. Należy również podkreślić, że zachowanie radcy prawnego, zgodne z żądaniem zawiadamiającego R. W., narażałoby radcę prawnego na zarzut wystąpienia konfliktu interesów, o którym mowa w art. 27 – 30 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) po przeanalizowaniu treści maila z dnia 15 października 2020 r., skierowanego przez radcę prawnego J. L. do adw. K. Z. – pełnomocnika R. W., zgadza się ze stanowiskiem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego K. D., że radca prawny J. L. w żaden sposób, bezpośredni czy pośredni, nie przekazał R. W. informację o konieczności skierowania prywatnego aktu oskarżenia przeciwko D. W. (2), M. B. (1) i M. A.. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego informacje zawarte w mailu były merytoryczne a pismo zostało sporządzone sumiennie, z należytą starannością, dobrymi obyczajami oraz zgodne z zasadami etyki zawodu radcy prawnego i nie stanowi naruszenia przez radcę prawnego obowiązków zawodowych. Radca prawny J. L. w oparciu o reguły sumiennosci i rzetelnosci zawodowej oraz w oparciu o przedložone przez klienta dowody, formułując roszczenia reprezentowanego przez siebie klienta, przedstawił stanowisko swojego mocodawcy w ramach toczącego się sporu pomiędzy (...) sp. z o.o., a R. W..

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny jednocześnie podkreśla, że zgodnie z art. 38 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny nie może świadomie podawać informacji nieprawdziwych, ale nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od klienta.

Należy zauważyć, że praca pełnomocnika uwarunkowana jest w dużym stopniu na zaufaniu do wiarygodności opinii i relacji uzyskiwanych od klienta. To na podstawie dostarczonych przez klienta dowodów i przekazanych informacji, radca prawny buduje strategię prowadzenia sprawy. Niemniej podstawowym obowiązkiem radcy prawnego jest obiektywne ocenianie dostarczonych przez klienta wiadomości, przy czym, nie zawsze da się zweryfikować wszystkie dowody i twierdzenia klienta. W przypadku pojawienia się wątpliwości, radca prawny może starać się o uzyskanie od klienta dodatkowych informacji, nie jest jednak uprawniony do podnoszenia własnych wątpliwości przed innymi podmiotami.

Słusznym zatem jest stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...), radcy prawnego K. D., że radca prawny J. L., swoim zachowaniem nie naruszył obowiązków radcy prawnego określonych przepisami ustawy o radcach prawnych i Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) stwierdza zatem, że treść wiadomości zawartej w mailu z dnia 15 października 2020 r., w żaden sposób nie sugeruje R. W., wystąpienie do sądu karnego z prywatnym aktem oskarżenia, którego skutkiem miało być niekorzystne rozporządzenie mieniem na kwotę 5 532, 69 złotych, tytułem orzeczonych przez sądy karne kosztów postępowania karnego.

Ocena Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego znajduje również potwierdzenie w stanowisku Sądu Okręgowego (...) IV (...), wyrażonym w uzasadnieniu postanowienia z dnia 12 grudnia 2022 r., sygn. akt (...).

Zgodnie z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się przepisy kodeksu postępowania. Oznacza to, że na tym etapie postępowania mają zastosowanie odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego o postępowaniu przygotowawczym, przede wszystkim dotyczącym dochodzenia.

Stosownie do postanowień art. 325a § 2 k.p.k., przepisy dotyczące śledztwa stosuje się odpowiednio do dochodzenia, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Przepis art. 307 k.p.k., reguluje postępowanie sprawdzające, w którego toku podejmowane są czynności mające na celu potwierdzenie informacji o popełnieniu przestępstwa zawartym w zawiadomieniu.

Zgodnie z art. 307 § 2 k.p.k. w zw. z art. 325a § 2 k.p.k., w postępowaniu sprawdzającym nie przeprowadza się dowodu z opinii z biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu, z wyjątkiem ustnego przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie lub wniosku

o ściganie oraz czynności określonej w § 3 (przesłuchanie w charakterze świadka osoby zawiadamiającej). W doktrynie podkreśla się, że czynności dokonywane w ramach postępowania sprawdzającego nie mogą zmienić się w czynności procesowe, jak np. przesłuchanie, gdyż nie mogą one służyć zastępowaniu postępowania przygotowawczego. Jeżeli jednak jest taka potrzeba, przepis art. 307 k.p.k. dopuszcza wyjaśnienie kwestii przez:

- uzupełnienie danych przez zobowiązanie do dostarczenia dokumentów (przedmiotów) lub przesłuchanie w charakterze świadka osoby zawiadamiającej,
- sprawdzenie faktów we własnym zakresie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) nie widzi podstaw do uzupełnienia dochodzenia poprzez wezwanie radcę prawnego J. L. do złożenia wyjaśnień/zeznań, albowiem treść wiadomości zawartej w mailu z dnia 15 października 2020 r., nie daje podstaw do przedstawienia radcy prawnemu J. L. zarzutów naruszenia przepisów ustawy o radcach prawnych oraz przepisów Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny stwierdza zatem, że w rozpatrywanej sprawie nie doszło do naruszenia przez radcę prawnego J. L. art. 6, art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 64 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

W myśl art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., nie wszczyna się postępowania a wszczęte umarza, gdy czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, stanowisko R. W., zawarte we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz w odwołaniu od postanowienia z dnia 29 listopada 2023 r., sygn. akt RD 64/23 o umorzeniu dochodzenia wobec radcy prawnego J. L., nie znajduje uzasadnienia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) nie znalazł zatem podstaw do uchylenia zaskarżonego postanowienia i uznał, że nie doszło do naruszenia art. 438 pkt 2 i pkt 3 k.p.k. oraz art. 17 § 2 pkt 1 k.p.k., i na podstawie art. 74¹

pkt 1 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. (Dz.U z 2022 r. poz. 1166)

w zw. z art. 437 § 1 i art. 465 § 1 i 2 k.p.k., utrzymał w mocy w całości postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) K. D. z dnia 29 listopada 2023 r., sygn. akt RD 64/23.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 166) i zryczałtowanymi kosztami postępowania dyscyplinarnego w niniejszym postępowaniu odwoławczym w kwocie 1 000,00 (słownie: tysiąc złotych) obciążono Okręgową Izbę Radców Prawnych (...).

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) (...), w niniejszej sprawie działa jako organ II instancji

i dlatego stosownie do treści art. 426 § 1 k.p.k., w zw. z art. 74¹ oraz stosownie do treści

art. 70² ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek zaskarżenia.